

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (septītā palāta)

2024. gada 30. maijā *

Apelācija – Pirmspievienošanās palīdzības instruments – Subsīdijas – Izmeklēšanas, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF) – Administratīvie sodi – Izslēgšana no publiskā iepirkuma un no subsīdiju piešķiršanas, kas finansētas no Savienības vispārējā budžeta – Izslēgto sabiedrību publicēšana Eiropas Komisijas tīmekļvietnē – Sodu samērīgums – Galīgā sprieduma vai galīga administratīvā lēmuma neesamības nenorādīšana

Lietā C-130/23 P

par apelācijas sūdzību atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas statūtu 56. pantam, ko 2023. gada 2. martā iesniegusi

Vialto Consulting Kft., Budapešta (Ungārija), ko pārstāv *S. Paliou* un *A. Skoulikis, dikigoroī*,

prasītāja,

otra lietas dalībiece –

Eiropas Komisija, ko pārstāv *T. Adamopoulos, F. Behre* un *R. Pethke*, pārstāvji,

atbildētāja pirmajā instancē,

TIESA (septītā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs *F. Biltšens [F. Biltgen]*, tiesneši *J. Pasers [J. Passer]* (referents) un *M. L. Arasteja Saūna [M. L. Arastey Sahún]*,

ģenerāladvokāts: *E. M. Kolins [A. M. Collins]*,

sekretārs: *A. Kalots Eskobars [A. Calot Escobar]*,

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā pēc ģenerāladvokāta uzklauššanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – grieķu.

Spriedums

- 1 Apelācijas sūdzībā *Vialto Consulting Kft.* (turpmāk tekstā – “*Vialto*”) lūdz atcelt Eiropas Savienības Vispārējās tiesas 2022. gada 21. decembra spriedumu *Vialto Consulting/Komisija* (T-537/18; turpmāk tekstā – “pārsūdzētais spriedums”, EU:T:2022:852), ar ko Vispārējā tiesa noraidīja tās prasību, pirmkārt, atcelt Eiropas Komisijas 2018. gada 29. jūnija galīgo lēmumu, ar kuru tā uz diviem gadiem *Vialto* izslēdza no publiskā iepirkuma procedūrām, subsīdiju piešķiršanas procedūrām, finanšu instrumentu procedūrām (speciālo ieguldījumu instrumentiem un finanšu starpniekiem), cenu procedūrām, ko reglamentē Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 966/2012 (2012. gada 25. oktobris) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, un par Padomes Regulas (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 atcelšanu (OV 2012, L 298, 1. lpp.), un piešķiršanas procedūrām, kuras reglamentē Padomes Regula (ES) 2015/323 (2015. gada 2. marts) par Finanšu regulu, ko piemēro 11. Eiropas Attīstības fondam (OV 2015, L 58, 17. lpp.), un uzdeva publicēt šo izslēgšanu savā tīmekļvietnē (turpmāk tekstā – “apstrīdētais lēmums”), un, otrkārt, atlīdzināt kaitējumu, kas tai esot nodarīts ar šo lēmumu.

Atbilstošās tiesību normas

- 2 Regulas Nr. 966/2012, kurā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, Euratom) 2015/1929 (2015. gada 28. oktobris) (OV 2015, L 286, 1. lpp.) (turpmāk tekstā – “Regula Nr. 966/2012”), 105.a panta “Savienības finanšu interešu aizsardzība, atklājot riskus un piemērojot administratīvas sankcijas” 1. punktā bija noteikts:

“Lai aizsargātu Savienības finanšu intereses, Komisija izveido un uztur agrīnas atklāšanas un izslēgšanas sistēmu.

Šādas sistēmas mērķis ir veicināt:

[..]

- b) tādu ekonomikas dalībnieku izslēgšanu, uz kuriem attiecas kāda no 106. panta 1. punktā minētajām izslēgšanas situācijām;

[..].”

- 3 Atbilstoši Regulas Nr. 966/2012 106. pantam:

“1. Līgumslēdzēja iestāde izslēdz ekonomikas dalībnieku no dalības iepirkuma procedūrās, kuras reglamentē ar šo regulu, ja:

[..]

- e) ekonomikas dalībnieks ir pieļāvis būtiskus trūkumus saistībā ar būtisku prasību ievērošanu, pildot no budžeta finansētu līgumu, kuri ir noveduši pie šāda līguma priekšlaicīgas izbeigšanas vai līgumsodu vai citu līgumā noteiktu sankciju piemērošanas vai kuri ir atklāti kredītrikotāja, [Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai (*OLAF*)] vai Revīzijas palātas veiktās pārbaudēs, revīzijās vai izmeklēšanās;

[..]

2. Ja nav galīga sprieduma vai attiecīgā gadījumā galīga administratīva lēmuma gadījumos, kas minēti 1. punkta c), d) un f) apakšpunktā, vai arī 1. punkta e) apakšpunktā minētajā gadījumā līgumslēdzēja iestāde izslēdz ekonomikas dalībnieku, ņemot par pamatu šajos apakšpunktos minētās rīcības provizorisku juridisku klasifikāciju, ņemot vērā konstatētos faktus vai citus konstatējumus, kas iekļauti 108. pantā minētās darba grupas ieteikumā.

[..]

Pirmajā daļā minētie fakti un konstatējumi ietver jo īpaši šādus:

a) faktus, kas konstatēti Revīzijas palātas, *OLAF* vai iekšējās revīzijas veiktās revīzijās vai izmeklēšanās vai jebkādās citās pārbaudēs, revīzijās vai kontrolēs, kas veiktas kredītrikotāja uzdevumā;

[..]

3. Jebkurš līgumslēdzējas iestādes saskaņā ar 106. līdz 108. pantu pieņemts lēmums vai attiecīgā gadījumā – jebkurš 108. pantā minētās darba grupas ieteikums tiek izstrādāts, ievērojot proporcionalitātes principu un jo īpaši ņemot vērā situācijas nopietnību, arī ietekmi uz Savienības finanšu interesēm un tēlu, laiku, kas pagājis kopš attiecīgās rīcības, tās ilgumu un atkārtošanos, nodomu vai neuzmanības smaguma pakāpi, riskam pakļauto ierobežoto summu attiecībā uz šā panta 1. punkta b) apakšpunktu vai visus citus vainu mīkstinošus apstākļus, piemēram, pakāpe, kādā ekonomikas dalībnieks sadarbojas ar attiecīgo kompetento iestādi, ekonomikas dalībnieka sniegtais ieguldījums izmeklēšanā, kā atzīst līgumslēdzēja iestāde, vai izslēgšanas situācijas izpaušana, izmantojot šā panta 10. punktā minēto paziņojumu.

[..]

16. Lai vajadzības gadījumā pastiprinātu izslēgšanas un/vai finansiālas sankcijas preventīvo ietekmi, Komisija saskaņā ar līgumslēdzējas iestādes lēmumu savā tīmekļa vietnē publisko šādu informāciju, kas saistīta ar izslēgšanu un attiecīgā gadījumā ar finansiālu sankciju šā panta 1. punkta c), d), e) un f) apakšpunktā minētajos gadījumos:

a) attiecīgā ekonomikas dalībnieka vārds;

b) izslēgšanas situācija, atsaucoties uz šā panta 1. punktu;

c) izslēgšanas ilgums un/vai finansiālās sankcijas apjoms.

Ja lēmums par izslēgšanu un/vai finansiālu sankciju ir pieņemts, ņemot par pamatu šā panta 2. punktā minēto provizorisko klasifikāciju, publikācijā norāda, ka galīga sprieduma vai attiecīgā gadījumā – galīgā administratīvā lēmuma nav. Minētajos gadījumos informāciju par visām apelācijām, to statusu un to rezultātiem, kā arī visiem līgumslēdzējas iestādes pārskatītajiem lēmumiem publicē nekavējoties. Ja ir piemērota finansiāla sankcija, publikācijā norāda arī to, vai ir veikta sankcijas maksājums.

[..]

17. Šā panta 16. punktā minēto informāciju npublicē, ja pastāv kādi no turpmāk minētajiem apstākļiem:

[..]

b) ja publicēšana izraisītu nesamērīgu zaudējumu attiecīgajam ekonomikas dalībniekam vai būtu citādi nesamērīga, ņemot par pamatu šā panta 3. punktā paredzēto proporcionalitātes kritēriju un finansiālās sankcijas apjomu;

[..].”

4 Regulas 2015/1929 21. apsvērumā ir paredzēts:

“Ir svarīgi, lai būtu iespējams pastiprināt ar izslēgšanu un finansiālām sankcijām panākto preventīvo ietekmi. Minētajā sakarībā preventīvo ietekmi pastiprinātu iespēja publicēt ar izslēgšanu un/vai finansiālām sankcijām saistīto informāciju, pilnībā ievērojot datu aizsardzības prasības, kas izklāstītas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 45/2001 [(2000. gada 18. decembris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Kopienas iestādēs un struktūrās un par šādu datu brīvu apriti (OV 2001, L 8, 1. lpp.)] un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 95/46/EK [(1995. gada 24. oktobris) par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti (OV 1995, L 281, 31. lpp.)]. Ar šo būtu jāpalīdz nodrošināt to, ka attiecīgā rīcība vairs netiek atkārtota. Juridiskās noteiktības labad un saskaņā ar proporcionalitātes principu būtu jāprecizē, kādās situācijās publicēšanai nevajadzētu notikt. Savā izvērtējumā līgumslēdzējai iestādei būtu jāņem vērā visi darba grupas ieteikumi. Attiecībā uz fiziskām personām personas dati būtu jāpublicē tikai izņēmuma gadījumos un būtu jāpamato ar rīcības svarīgumu vai šīs rīcības ietekmi uz Savienības finanšu interesēm.”

Tiesvedības priekšvēsture

- 5 Tiesvedības priekšvēsturi Vispārējā tiesa ir izklāstījusi pārsūdzētā sprieduma 2.–22. punktā, un šīs tiesvedības vajadzībām to var apkopot šādi.
- 6 Prasītāja ir saskaņā ar Ungārijas tiesībām dibināta sabiedrība, kura sniedz konsultāciju pakalpojumus uzņēmumiem un vienībām, kas pieder privātajam un sabiedriskajam sektoram.
- 7 Atbilstoši Padomes Regulas (EK) Nr. 1085/2006 (2006. gada 17. jūlijs), ar ko izveido Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu (*IPA*) (OV 2006, L 210, 82. lpp.), 1. pantam Eiropas Savienība palīdz šīs regulas I un II pielikumā minētajām valstīm, tostarp Turcijas Republikai, pakāpeniski pielāgoties Savienības standartiem un politikai, tostarp attiecīgā gadījumā Savienības *acquis*, ņemot vērā to pievienošanas. Komisijas Regulas (EK) Nr. 718/2007 (2007. gada 12. jūnijs), ar ko īsteno Regulu Nr. 1085/2006 (OV 2007, L 170, 1. lpp.), 10. pantā kā palīdzības īstenošanas vispārējie principi ir paredzēts, ka Komisija uztic konkrētu darbību pārvaldību saņēmējvalstij, saglabājot galīgo atbildību par vispārējā budžeta izpildi. Decentralizētā pārvaldība ietver vismaz iepirkumu pārvaldību, līgumu slēgšanu un maksājumus.
- 8 Komisija ar Turcijas Republiku ir noslēgusi pamatnolīgumu, kurā vispārīgi definēti sadarbības noteikumi attiecībā uz *IPA* palīdzību, kā arī finansēšanas nolīgums. Izraudzītā īstenošanas struktūra Regulas Nr. 718/2007 21. panta izpratnē bija *Central Finance and Contracts Unit*

(CFCU). Viens no projektiem, kas tika finansēts saskaņā ar šo vienošanos, bija projekts TR2010/0311.01 “*Digitization of Land Parcel Identification System*” (Lauksaimniecības zemesgabalu identifikācijas sistēmas numerizēšana). Tas tika finansēts aptuveni 37 miljonu EUR apmērā, un tam bija trīs daļas. Trešā daļa tika izpildīta saistībā ar pakalpojumu publisko līgumu, kas 2014. gada 19. septembrī noslēgts starp CFCU un konsorciju, kuru veido pieci dalībnieki, tostarp prasītāja, un kuru koordinē *Agrotec SpA* ar pakalpojumu sniegšanas līgumu ar referenci TR2010/0311.01-02/001.

- 9 Pēc izmeklēšanas uzsākšanas aizdomu dēļ par korupciju vai krāpšanu saistībā ar šo projektu, pamatojoties uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, Euratom) Nr. 883/2013 (2013. gada 11. septembris) par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1073/1999 un Padomes Regulu (Euratom) Nr. 1074/1999 (OV 2013, L 248, 1. lpp.), 3. pantu, OLAF nolēma veikt pārbaudes prasītājas telpās.
- 10 Pārbaudē, kas veikta no 2016. gada 12. līdz 14. aprīlim, tika norādīts, ka prasītāja bija atteikusies sniegt OLAF noteiktu informāciju.
- 11 Pēc OLAF izmeklēšanas pabeigšanas CFCU par to, kā arī par šī biroja secinājumu, ka apelācijas sūdzības iesniedzēja ir pārkāpusi šī sprieduma 8. punktā minētā pakalpojumu sniegšanas līguma vispārīgo noteikumu 25. pantu, informēja *Agrotec*. CFCU arī informēja *Agrotec* par savu lēmumu visos aspektos izslēgt apelācijas sūdzības iesniedzēju no šī līguma un turpināt minētā līguma izpildi. Tāpēc CFCU lūdza *Agrotec* nekavējoties – no 2016. gada 11. novembra – pārtraukt apelācijas sūdzības iesniedzējas darbību un veikt nepieciešamos pasākumus, lai to izslēgtu no konsorcija, proti, sagatavot attiecīgā līguma papildinājumu.
- 12 Ar stridīgo lēmumu, kas apelācijas sūdzības iesniedzējai paziņots 2018. gada 4. jūlijā, Komisija nolēma to uz diviem gadiem izslēgt no iepirkuma, subsīdiju procedūrām un finanšu instrumentu, kuri finansēti no Savienības vispārējā budžeta un no 11. Eiropas Attīstības fonda, procedūrām saskaņā ar Regulu 2015/323, kā arī uz diviem gadiem iekļaut to agrīnas atklāšanas un izslēgšanas sistēmā (EDES), kas izveidota ar Regulas Nr. 966/2012 108. panta 1. punktu.
- 13 No Tiesai iesniegtajiem lietas materiāliem izriet, ka saskaņā ar apstrīdētā lēmuma 77. apsvērumu izslēgšana bija pamatota, ņemot vērā situācijas nopietnību, kas izrietēja no tā, ka *Vialto* bija liegusi OLAF veikt izmeklēšanu un pārbaudīt, vai ir pamatoti apgalvojumi par krāpšanu un/vai korupciju un par pierādījumu, ka *Vialto* ir pārkāpusi vienu no galvenajiem pienākumiem līguma izpildē Regulas Nr. 966/2012 106. panta 3. punkta izpratnē, jo savos apsvērumos Regulas Nr. 966/2012 108. pantā minētajai darba grupai tā bija skaidri atzinusi, ka tā atteicās piešķirt OLAF piekļuvi pieprasītajiem datiem.
- 14 Turklāt Komisija nolēma publicēt izslēgšanas sodu savā tīmekļvietnē atbilstoši Regulas Nr. 966/2012 106. panta 16. punktam. No Tiesai iesniegtajiem lietas materiāliem izriet, ka saskaņā ar pārsūdzētā lēmuma 80. apsvērumu publicēšanas pasākums bija pamatots ar to, ka *Vialto* liedza OLAF veikt izmeklēšanu un ka šis būtiskais līgumsaistību pārkāpums neļāva aizsargāt Savienības finanšu intereses.

Tiesvedība Vispārējā tiesā un pārsūdzētais spriedums

- 15 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2018. gada 13. septembrī, *Vialto* cēla prasību atcelt pārsūdzēto lēmumu, kā arī atlīdzināt mantisko un morālo kaitējumu. Prasības pamatojumam *Vialto* izvirzīja piecus pamatus.
- 16 Pirmais pamats ir par Komisijas pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi. Otrais pamats attiecas uz Padomes Regulas (Euratom, EK) Nr. 2185/96 (1996. gada 11. novembris) par pārbaudēm un apskatēm uz vietas, ko Komisija veic, lai aizsargātu Eiropas Kopienu finanšu intereses pret krāpšanu un citām nelikumībām (OV 1996, L 292, 2. lpp.), 7. panta 1. punkta pārkāpumu. Trešais pamats ir balstīts uz tiesību uz labu pārvaldību pārkāpumu. Ceturtais prasības pamats ir par tiesiskās paļāvības principa pārkāpumu. Visbeidzot, piektais pamats ir balstīts uz samērīguma principa pārkāpumu.
- 17 Vispārējā tiesa visus šos pamatus noraidīja kā nepamatotus. Tāpēc tā noraidīja arī *Vialto* prasījumus par zaudējumu atlīdzību, jo tie bija balstīti uz tiem pašiem pārkāpumiem kā tie, kas izvirzīti viņa noraidīto prasījumu atcelt tiesību aktu pamatojumam.
- 18 Tātad ar pārsūdzēto spriedumu Vispārējā tiesa noraidīja prasību kopumā.

Lietas dalībnieku prasījumi

- 19 Apelācijas sūdzībā *Vialto* lūdz Tiesu:
 - atcelt pārsūdzēto spriedumu un
 - piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.
- 20 Komisija lūdz Tiesu:
 - pilnībā noraidīt apelācijas sūdzību kā acīmredzami nepamatotu un
 - piespriest *Vialto* atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Par apelācijas sūdzību

- 21 Apelācijas sūdzības pamatojumam apelācijas sūdzības iesniedzēja izvirza trīs pamatus, no kuriem pirmie divi attiecas uz tiesību kļūdām un faktu sagrozišanu Vispārējās tiesas analizē par samērīguma principa pārkāpumu un trešais – uz tiesību kļūdu saistībā ar prasījumu par zaudējumu atlīdzību noraidīšanu.

Par pirmo pamatu

Lietas dalībnieku argumenti

- 22 Ar pirmo pamatu *Vialto* pārmet Vispārējai tiesai, ka tā pārsūdzētā sprieduma 160., 164., 175., 177. un 182. punktā ir pieļāvusi tiesību kļūdu, uzskatot, ka izslēgšanas no Savienības finansējuma publicēšanas Komisijas tīmekļvietnē pasākums bija atbilstošs, lai sasniegtu Savienības finanšu interešu aizsardzības mērķi.
- 23 It īpaši, pirmkārt, *Vialto* apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu, nolemjot, ka ar šo pasākumu ir ievērots samērīguma princips, lai gan izslēgšanas soda pamatojumam, proti, pieļautās pienākumu neizpildes smagumam, nav sniegts īpašs un atšķirīgs pamatojums. Lai gan Vispārējā tiesa esot atzinusi, ka publicēšanas pasākumam bija jāveic samērīguma analīze neatkarīgi no tās, kas veikta saistībā ar izslēgšanas sankciju, tā neesot izvērtējusi, ka Komisijas pamatojums, kas pievienots lēmumam par izslēgšanas publicēšanas pasākumu, neatšķiras no pamatojuma saistībā ar izslēgšanas sodu un ka tas nebija īpašs.
- 24 Turklāt *Vialto* apstrīd publicēšanas pasākuma piemērotību Savienības finanšu interešu aizsardzības mērķa sasniegšanai. Šāda publicēšana Komisijas tīmekļvietnē nekādi nesniegtu labumu Savienības finanšu interesēm, bet tās vienīgais uzdevums ir atturēt trešās personas, kas noslēdz līgumu ar Komisiju, no iespējama noteikumu pārkāpuma.
- 25 Visbeidzot *Vialto* apstrīd pārsūdzētā sprieduma 182. punktā ietvertu pamatojumu, kurā Vispārējā tiesa attiecībā uz publicēšanas pasākumu ir secinājusi, ka nekas neļauj uzskatīt, ka ar to būtu pārkāpts samērīguma princips tikai tādēļ, ka pasākuma mērķis ir aizsargāt to pašu leģitīmo mērķi. Šis vērtējums neesot pamatots, un tas, ka gan izslēgšanas sankcija, gan publicēšanas pasākums var būt vērsti uz vienu un to pašu vispārējo leģitīmo mērķi, automātiski nepadara publicēšanas pasākumu par saderīgu ar samērīguma principu.
- 26 Otrkārt, *Vialto* apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir sagrozījusi faktus attiecībā uz tādu elementu identificēšanu, kas atsevišķi pamato izslēgšanas sankciju un publicēšanas pasākumu. It īpaši Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 175. punktā esot atzinusi, ka strīdīgajā lēmumā vispirms nav strikti nošķirti elementi, kas pamato izslēgšanas sankciju, un apstākļi, kuri pamato publicēšanas pasākumu, lai pēc tam uzskatītu, ka tas obligāti nerada sajukumu starp abiem šos pasākumus pamatojošajiem motīviem, kas varētu apdraudēt samērīguma principu. No apstrīdētā lēmuma 77. un 80. apsvēruma izrietot, ka abi pamatojumi ir identiski. Lai veiktu samērīguma principa un Regulas Nr. 966/2012 106. panta 16. punktā paredzētās prasības ievērošanas pārbaudi tiesā, esot jāidentificē pamatojums, kas ne tikai pamato izslēgšanu no publiskā iepirkuma procedūrām, bet arī ļauj pamatot publicēšanas papildu pasākuma noteikšanu.
- 27 Komisija lūdz noraidīt pirmo pamatu kā acīmredzami nepamatotu.

Tiesas vērtējums

- 28 Pirmām kārtām, jāatgādina, ka saskaņā ar Regulas Nr. 966/2012 106. panta 16. punktu, ja izrādās, ka jāpastiprina izslēgšanas un/vai finansiālas sankcijas preventīvā iedarbība, Komisija, ņemot vērā līgumslēdzējas iestādes lēmumu, tīmekļvietnē publicē informāciju, kas attiecas uz izslēgšanu un, attiecīgā gadījumā, uz finansiālajām sankcijām.

- 29 Jākonstatē, ka no šīs tiesību normas formulējuma skaidri izriet, ka izslēgšanas sods un publicēšanas pasākums ir divi atšķirīgi pasākumi un ka Komisija var veikt publicēšanas pasākumu, ja tā to uzskata par nepieciešamu, lai pastiprinātu soda, ar kuru ekonomikas dalībnieks tiek izslēgts no dalības publiskā iepirkuma procedūrās, atturošo iedarbību.
- 30 Šo interpretāciju apstiprina Regulas 2015/1929 21. apsvērums, no kura būtībā izriet, ka Savienības likumdevēja nodoms bija pastiprināt izslēgšanas sankcijas un finansiālas sankcijas preventīvo iedarbību, paredzot iespēju publicēt informāciju par izslēgšanu, jo šāds pasākums var palīdzēt nodrošināt, lai attiecīgā rīcība neatkārtotos.
- 31 Tātad Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 171. punktā būtībā ir pamatoti uzskatījusi, ka, lai gan abu šo pasākumu iedarbība nav līdzvērtīga, jo izslēgšanas sankcijai galvenokārt ir sodīšanas mērķis, bet publicēšanas pasākuma mērķis drīzāk ir atturēšana un prevencija, tie tomēr ir viens otru papildinoši, jo tie ir vērsti uz vienu un to pašu mērķi – mudināt visas ieinteresētās personas atteikties no iespējamās noteikumu pārkāpšanas.
- 32 Otrām kārtām, attiecībā uz iebildumu par īpaša un atšķirīga pamatojuma neesamību, kas pamatotu publicēšanas pasākumu salīdzinājumā ar pamatojumu, ar kuru ir pamatots izslēgšanas sods, jāatgādina, ka iestādēm noteiktais pienākums norādīt pamatojumu saskaņā ar iedibināto judikatūru nozīmē, ka atbilstoši LESD 296. panta otrajai daļai attiecīgā iestāde skaidri un nepārprotami atklāj pamatojumu tās pieņemtajam aktam, lai ļautu, pirmkārt, ieinteresētajām personām uzzināt pieņemtā pasākuma pamatojumu, lai tās varētu aizstāvēt savas tiesības, un, otrkārt, tiesai veikt pārbaudi (šajā nozīmē skat. spriedumu 2017. gada 8. marts, *Viasat Broadcasting UK/Komisija*, C-660/15 P, EU:C:2017:178, 43. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 33 Kā Vispārējā tiesa pamatoti atgādinājusi pārsūdzētā sprieduma 64. punktā, pamatojumam nav obligāti jābūt izsmeļošam, ja vien tas ir pietiekams, kas tā ir gadījumā, kad attiecīgā iestāde izklāsta faktus un juridiskos apsvērumus, kuriem ir būtiska nozīme lēmuma struktūrā (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2008. gada 1. jūlijs, *Chronopost* un *La Poste/UFEX u.c.*, C-341/06 P un C-342/06 P, EU:C:2008:375, 96. punkts, kā arī 2008. gada 10. jūlijs, *Bertelsmann* un *Sony Corporation of America/Impala*, C-413/06 P, EU:C:2008:392, 169. punkts).
- 34 Šajā lietā no strīdīgā lēmuma 80. apsvēruma izriet, ka publicēšana bija pamatota ar to, ka *Vialto* liedza *OLAF* veikt izmeklēšanu un ka šī būtiskā līgumsaistību neizpilde apdraudēja Savienības finanšu interešu aizsardzību.
- 35 Kā Vispārējā tiesa norādījusi pārsūdzētā sprieduma 175. punktā, šajā apsvērumā ir skaidri izklāstīts, kādā ziņā publicēšanas pasākums šķiet pamatots. Tātad Vispārējā tiesa varēja pamatoti nolemt, ka ar to vien, ka strīdīgajā lēmumā nav stingri nošķirti apstākļi, kas pamato izslēgšanu, no tiem apstākļiem, kuri pamato publicēšanas pasākumu, nepietiek, lai uzskatītu, ka ir sajaukti abi šo pasākumu pamatā esošie motīvi un tas varētu apdraudēt samērīguma principu.
- 36 Trešām kārtām, *Vialto* arī apgalvo, ka pastāv pretruna starp pārsūdzētā sprieduma 175. un 173. punktu, jo Vispārējā tiesa šajā pēdējā punktā ir precizējusi, ka attiecībā uz publicēšanas pasākumu jāveic samērīguma analīze neatkarīgi no tā, kas veikts saistībā ar izslēgšanas sodu, pat ja fakti, kuri ir šo divu pasākumu pamatā, varētu būt kopīgi un izpētīti vienlaikus.

- 37 Šajā ziņā jāatgādina, kā to ir darījusi Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 172. punktā, ka Regulas Nr. 966/2012 106. panta 17. punkta b) apakšpunktā ir paredzēts, ka “šā panta 16. punktā minēto informāciju npublicē [..], ja informācijas atklāšana radītu nesamērīgu kaitējumu attiecīgajam ekonomikas dalībniekam vai citādi būtu nesamērīga, ņemot vērā šā panta 3. punktā noteiktos samērīguma kritērijus”.
- 38 Šīs regulas 106. panta 3. punktā minētie samērīguma kritēriji attiecas uz lēmumiem par izslēgšanu un/vai finansiālām sankcijām.
- 39 Tādējādi no Regulas Nr. 966/2012 106. panta 17. punkta b) apakšpunkta neizriet, ka publicēšanas pasākuma samērīguma analīzei noteikti būtu jāattiecas uz elementiem, kas atšķiras no tiem, kuri ņemti vērā, veicot analīzi par izslēgšanas soda samērīgumu. Gluži pretēji, šajā tiesību normā, lai analizētu publicēšanas pasākuma samērīgumu, it īpaši ir atsauce uz samērīguma kritērijiem saistībā ar izslēgšanas sodu. Tādējādi tas vien, ka būtībā tie ir tie paši iemesli, kas izvirzīti, lai pamatotu abu veidu pasākumus, pats par sevi nav samērīguma principa pārkāpums, ja vien katrs no šiem pasākumiem, kā tas ir šajā lietā, ir pamatots.
- 40 Ceturtām kārtām, attiecībā uz publicēšanas pasākuma piemērotību Savienības finanšu interešu aizsardzības mērķa sasniegšanai jānorāda, ka šīs regulas 105.a panta 1. punktā ir paredzēts, ka, lai aizsargātu Savienības finanšu intereses, Komisija izveido un uztur agrīnas atklāšanas un izslēgšanas sistēmu. Šīs sistēmas mērķis tostarp ir atvieglot tāda ekonomikas subjekta izslēgšanu, kurš atrodas kādā no minētās regulas 106. panta 1. punktā uzskaitītajām izslēgšanas situācijām.
- 41 Protams, no Regulas Nr. 966/2012 105.a panta formulējuma izriet, ka izslēgšanas soda mērķis ir aizsargāt Savienības finanšu intereses un šajā tiesību normā nav atsaucē uz publicēšanas pasākumu kā pasākumu ar tādu pašu mērķi.
- 42 Ņemot to vērā, jāatgādina, kā izriet no šī sprieduma 31. punkta, ka šie abi pasākumu veidi ir papildinoši. Turklāt un galvenokārt izslēgšanas soda un finansiālas sankcijas preventīvās iedarbības pastiprināšana, publicējot ar izslēgšanu saistīto informāciju, galu galā ir vērsta arī uz Savienības finanšu interešu aizsardzību. Šāds publicēšanas pasākums, ciktāl tas vērsts uz to, lai ekonomikas subjekti nepārkāptu savus pienākumus no Savienības budžeta finansēto līgumu izpildē, acīmredzami veicina Savienības finanšu interešu aizsardzības mērķa sasniegšanu.
- 43 Tātad Vispārējā tiesa, secinot, ka publicēšanas pasākums ir piemērots Savienības finanšu interešu aizsardzības mērķa sasniegšanai, nav pieļāvusi tiesību kļūdu.
- 44 Piektām kārtām, *Vialto* apgalvo, ka Vispārējā tiesa, pārsūdzētā sprieduma 175. punktā atzīdama, ka strīdīgajā lēmumā nav nošķirti elementi, kas pamato izslēgšanas sodu, no vienas puses, un publicēšanas pasākumu, no otras puses, ir sagrozījusi faktus attiecībā uz tādu elementu identificēšanu, kas pamato izslēgšanas sodu, no vienas puses, un publicēšanas pasākumu, no otras puses, lai nonāktu pie secinājuma, ka tas ne vienmēr rada sajaukumu starp abiem šos pasākumus pamatojošajiem motīviem, kurš varētu apdraudēt samērīguma principu.
- 45 Šajā ziņā jāatgādina – no šī sprieduma 39. punkta izriet, ka Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 175. punktā pamatoti ir secinājusi, ka tas vien, ka apstrīdētajā lēmumā nav stingri nošķirti tie elementi, kas pamato izslēgšanu, un tie, kuri pamato publicēšanu, pats par sevi nav pietiekami, lai uzskatītu, ka ir sajaukti abus šos pasākumus pamatojošie motīvi, un tas var apdraudēt samērīguma principu.

- 46 Tāpēc, tā kā iebildums par sagrozīšanu nevar likt apšaubīt pārsūdzētā sprieduma pamatotību, jākonstatē, ka šis arguments ir neefektīvs.
- 47 No visiem šiem apstākļiem izriet, ka pirmais pamats jānoraida kā daļēji nepamatots un daļēji neefektīvs.

Par otro pamatu

Lietas dalībnieku argumenti

- 48 Ar otro pamatu *Vialto* apgalvo, ka Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 183.–186. punktā ir pieļāvusi tiesību kļūdu, uzskatot – tas, ka Komisijas tīmekļvietnē attiecībā uz *Vialto* nav precizēts, ka nepastāv galīgs spriedums vai administratīvs lēmums par izslēgšanu, atbilst Regulas Nr. 966/2012 106. panta 16. punkta otrajā daļā noteiktajām prasībām.
- 49 Pirmkārt, tas, ka šajā publikācijā nav minēta galīgā sprieduma vai administratīvā lēmuma neesamība, esot būtisku procedūras noteikumu pārkāpums. Runa esot par skaidru un beznosacījuma prasību, kuras mērķis ir informēt trešās personas un kuras neievērošana tās maldina. Tādējādi Vispārējā tiesa esot kļūdaini uzskatījusi, ka šīs formalitātes neievērošana nav nelabvēlīgi ietekmējusi *Vialto* tiesisko un materiālo stāvokli.
- 50 Otrkārt, *Vialto* apstrīd 2014. gada 11. septembra sprieduma *Gold East Paper* un *Gold Huasheng Paper/Padome* (T-443/11, EU:T:2014:774, 98. punkts) piemērošanu pēc analogijas pārsūdzētā sprieduma 183. punktā attiecībā uz noteikuma par apspriešanos ar komiteju neievērošanu.
- 51 Treškārt, Vispārējās tiesas konstatējumam pārsūdzētā sprieduma 185. punktā, ka šī sprieduma 49. punktā minēto bezdarbību Komisija ir atlīdzinājusi 2018. gada 24. oktobrī, neesot jābūt izšķirošam elementam tās vērtējumā par to, ka ir pārkāpta attiecīgā tiesību norma. Savienības akta tiesiskums esot jāpārbauda, ņemot vērā tā pieņemšanas brīdī pastāvošos materiālos un juridiskos elementus.
- 52 Komisija lūdz noraidīt otro pamatu kā acīmredzami nepamatotu.

Tiesas vērtējums

- 53 Regulas Nr. 966/2012 106. panta 16. punkta otrajā daļā būtībā ir prasīts, lai publikācijā par izslēgšanas sodu tiktu precizēts, ka attiecībā uz konkrēto ekonomikas subjektu nav pieņemts galīgs spriedums vai galīgs administratīvs lēmums. Šādos gadījumos šī informācija jāpapildina ar informāciju par visām apelācijām, to statusu un to rezultātiem, kā arī visiem līgumslēdzējas iestādes pārskatītajiem lēmumiem.
- 54 *Vialto* apgalvo, ka šādas norādes neesamība ir būtisku procedūras noteikumu pārkāpums, kas ietekmē tās tiesisko un materiālo stāvokli.
- 55 Atbilstoši Tiesas judikatūrai nelabvēlīga akta pieņemšanas procedūras noteikumu neievērošana ir uzskatāma par būtisku procedūras noteikumu pārkāpumu un tad, ja Savienības tiesa, izvērtējot attiecīgo aktu, konstatē, ka tas ir pieņemts nelikumīgi, tai ir jānodrošina, lai iestātos sekas, kuras

izriet no būtiska procedūras noteikuma pārkāpuma, un tādējādi jāatceļ akts, kam piemīt šis trūkums (spriedumi, 2017. gada 20. septembris, *Tilly-Sabco*/Komisija, C-183/16 P, EU:C:2017:704, 115. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 56 Šajā ziņā jākonstatē, ka tam, ka publikācijā Komisijas tīmekļvietnē nav minēts, ka attiecībā uz *Vialto* nav pieņemts galīgs spriedums vai galīgs administratīvais lēmums, nav nekādas saistības ar Komisijas veikto lēmuma par izslēgšanas publicēšanu pieņemšanas procedūru, bet tas ir fakts, kas ir iestājies pēc šī lēmuma pieņemšanas.
- 57 Šajā lietā prasības atcelt tiesību aktu priekšmets ir nevis publicēšanas pasākums kā tāds, bet gan strīdīgais lēmums. Šis direktīvas 2. pantā ir skaidri paredzēts, ka publikācijā ir jānorāda, ja galīgā sprieduma nav. Tātad minētais lēmums nekādā ziņā nav prettiesisks un, pieņemot strīdīgo lēmumu, nav pieļauta kļūda.
- 58 Tāpēc Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 184. punktā ir pamatoti nospriedusi, ka šī nenorādīšana nevar tikt uzskatīta par tādu, kas būtu kaitējusi *Vialto* tiesiskajai un materiālajai situācijai, un ka tā nav uzskatāma par būtisku procedūras noteikumu pārkāpumu. Šādas norādes neesamība nevar ietekmēt lēmuma par izslēgšanu publicēšanas tiesiskumu.
- 59 Attiecībā uz vēlāku Komisijas bezdarbības labojumu no pārsūdzētā sprieduma izriet, ka pārsūdzētā sprieduma 185. punktā ietvertajam pamatojumam, ko ievada partikula “turklāt”, ir pakārtots raksturs salīdzinājumā ar šī sprieduma 184. punktā ietverto konstatējumu.
- 60 Tātad iebildums par labojumu esamību pēc strīdīgā lēmuma pieņemšanas jānoraida kā neefektīvs.
- 61 Tādējādi otrais pamats jānoraida kā daļēji nepamatots un daļēji neefektīvs.

Par trešo pamatu

Lietas dalībnieku argumenti

- 62 Ar trešo pamatu *Vialto* apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi tiesību kļūdu, pārsūdzētā sprieduma 194.–196. punktā uzskatot, ka nav izpildīts nosacījums par Komisijai pārmestās rīcības prettiesiskumu. Pārsūdzētajā spriedumā pieļautās tiesību kļūdas, kas izklāstītas apelācijas sūdzības pirmajā un otrajā pamatā, pierādot Komisijas prettiesisku rīcību, tālab būtu jāatceļ pārsūdzētā sprieduma 195. un 196. punkts, ar kuriem noraidīti prasījumi par zaudējumu atlīdzību.
- 63 Komisija prasa trešo pamatu noraidīt kā acīmredzami nepamatotu.

Tiesas vērtējums

- 64 Tā kā katrā ziņā trešo pamatu var atzīt par pamatotu tikai tad, ja pirmais un otrais pamats paši būtu atzīti par pamatotiem, un tas tā nav, trešais pamats un tāpēc apelācijas sūdzība kopumā ir jānoraida.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 65 Saskaņā ar Tiesas Reglamenta 184. panta 2. punktu, ja apelācijas sūdzība ir nepamatota, Tiesa lemj par tiesāšanās izdevumiem.
- 66 Atbilstoši Reglamenta 138. panta 1. punktam, kas piemērojams apelācijas tiesvedībā, pamatojoties uz Reglamenta 184. panta 1. punktu, lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs.
- 67 Tā kā Komisija ir prasījusi piespriet *Vialto* atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā spriedums tai ir nelabvēlīgs, tai jāpiespriež segt savus un atlīdzināt Komisijas tiesāšanās izdevumus.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (septītā palāta) nospriež:

1) Apelācijas sūdzību noraidīt.

2) *Vialto Consulting Kft.* sedz savus, kā arī atlīdzina Eiropas Komisijas tiesāšanās izdevumus.

[Paraksti]